

D Biuletyn

Maj-Sie
6/2009

Monitoring
dyskryminacji LGBT
LGBT discrimination

Kampania Przeciw Homofobii

www.monitoring.kph.org.pl

Monitoringu Dyskryminacji Osób LGBT w Polsce

Precedensowy wyrok w Szczecinie!

4 sierpnia br. Sąd Okręgowy w Szczecinie wydał precedensowy wyrok nakazujący zaprzestania naruszania dóbr osobistych osoby homoseksualnej.

Sąd zakazał pozwanej Annie S. wyzywania powoda – 24-letniego Ryszarda Giersza, jej sąsiada, używania wobec niego słowa „pedał”, komentowania jego życia intymnego, w tym seksualnego. Ponadto Sąd orzekł, iż pozwana ma zapłacić powodowi 15 tys. zł tytułem zadośćuczynienia za doznane przez powoda krzywdy. Sąd uzasadnił, iż taka wysokość zadośćuczynienia będzie stanowiła proporcjonalną do wyrządzonej krzywdy dolegliwość dla pozwanej.

Wulgarne Komentarze w Miejscach Publicznych

Ryszard Giersz co najmniej od sierpnia 2008 r. do końca procesu, tj. do końca lipca 2009 r. był regularnie znieważany przez pozwaną, obrażany słowami „pedał”, oraz czynionymi publicznie komentarzami jak: „pedały idą się ruhać do parku” itd. Codzienne zaczepki, wulgarne komentarze dotyczące jego życia intymnego, orientacji seksualnej w miejscach publicznych, w obecności obcych ludzi zdeterminowały Giersza do wytoczenia opisanego procesu.

Jego pełnomocniczka, aplikantka adwokacka Agnieszka Stach, zaproponowała Annie S. ugodę: miałyby ona przeprosić go w formie pisemnej. Zostałyby to ogłoszone w miejscach, w których obrażała mężczyznę, czyli w sklepie i na klatce schodowej. Ugoda mówiła także o tym, że kobieta musiałaby zaprzestać dalszego naruszania dóbr osobistych powoda. Propozycja pełnomocniczki zakładała, że jeśli sąsiadka zgodziłaby się na warunki zawarte w ugodzie, to Ryszard Giersz zrezygnowałby z roszczeń finansowych. Anna S. nie przystała jednak na przyjęcie proponowanej ugody.

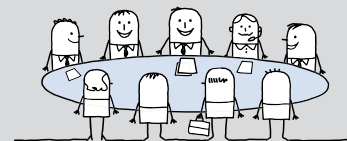
Decyzja Sądu

KPH była obserwatorką procesu. Wyrok jest nieprawomocny. „Decyzja Sądu daje powodowi spokój i szansę na godne życie” – powiedziała Agnieszka Stach komentując sprawę. „Ten wyrok pokazuje, że osoby homoseksualne mają takie same prawa i mogą ich skutecznie dochodzić w polskich sądach” – dodała Marta Abramowicz, prezeska KPH. ■

Powstaje grupa robocza ds. zmian w kodeksie karnym

KPH kontynuuje prace nad zmianami w kodeksie karnym w zakresie zakazu tzw. mowy nienawiści. Celem grupy jest dostosowanie prawa polskiego do standardów europejskich w tym zakresie i włączenie innych grup narażonych na nietolerancję w zakres ochrony przed mową nienawiści.

Zgłoszenia i informacje:
rbiedron@kph.org.pl ■

KPH lobbuje na rzecz zmiany kodeksu karnego

Prawnicy KPH, w ramach ustaleń II Okrągłego Stołu Organizacji LGBTQ, wypracowali szereg stanowisk prawnych dotyczących konieczności zmian w kodeksie karnym i wprowadzenia zwiększonej ochrony osób prześladowanych m.in. ze względu na ich orientację seksualną lub tożsamość płciową. Grupa Prawna KPH przesłała na ręce Ministra Sprawiedliwości oraz Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO), opinie dotyczące nowelizacji art. 119, art. 256 i art. 257 kk (w chwili obecnej penalizujących jedynie zachowania dyskryminacyjne z takich powodów jak przynależność narodowa, etniczna, rasowa, wyznaniowa lub bezwyznaniowość).

KPH w swoich opiniach podkreśliła, że wprowadzenie postulowanych rozwiązań byłoby wypełnieniem nie tylko konstytucyjnej zasady równości i niedyskryminacji, zniosłoby obecnie funkcjonującą hierarchię ochrony

praw człowieka w Polsce, ale także wdrożyłoby szereg zaleceń i rekomendacji instytucji międzynarodowych (m.in. ONZ, Rady Europy i UE), które nasz kraj zawsze przyjmował bez zastrzeżeń. RPO poparł postulaty organizacji uznając, że takie przepisy byłyby użytecznym instrumentem przeciwdziałania dyskryminacji w Polsce.

Co ciekawe, rząd, pomimo negatywnego stanowiska wobec proponowanych zmian, w swoim ostatnim sprawozdaniu z realizacji postanowień Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, zawarł informację, że zmiany w Kodeksie karnym będą zaproponowane. KPH wraz z Federacją na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny oraz Centrum Praw Kobiet opracowały i przesyłały do ONZ swój raport alternatywny, gdzie m.in. ta sprzeczność została wytknięta polskim władzom. ■

Przejawy homofobii w ogólnopolskiej prasie codziennej

KPH protestuje przeciwko publikacji Rzeczpospolitej

Kampania Przeciw Homofobii wystosowała protest przeciwko publikacji gazety Rzeczpospolita z dnia 15 czerwca 2009 roku. Na łamach dziennika ukazał się „satyryczny” rysunek autorstwa Andrzeja Krauzego przedstawiający mężczyznę zwracającego się do kozy słowami: Jeszcze tylko ci panowie wezmą ślub, a zaraz potem my. Graficzny komentarz ukazał się po Paradzie Równości, która miała miejsce 13 czerwca w Warszawie. W ten mały wyszukany sposób dziennik o zasięgu ogólnokrajowym podsumował postulat instytucjonalizacji związków osób tej samej płci zrównując homoseksualność z zoofilią.

Żądanie przeprosin i wkroczenie na drogę sądową

Publikacja spotkała się ze zdecydowaną reakcją osób skupionych wokół Stowarzyszenia Otwarte Forum, które po publikacji obraźliwego rysunku wystąpiło do redaktora naczelnego Rzeczpospolitej z żądaniem przeprosin. Nie doczekawszy się wnioskowanej reakcji, stowarzyszenie i osoby współpracujące z nim, zdecydowały o wystąpieniu na drogę sądową przeciwko gazecie z powództwem o naruszenie dóbr osobistych osób homoseksualnych. W sprawę zaangażowana jest m.in. Karolina Kędziora – prezeska Polskiego Towarzystwa Prawa Antydyskryminacyjnego, członkini Rady Konsultacyjnej przy prowadzonym przez KPH projekcie „Monitoring Dyskryminacji osób LGBT w Polsce”. ■

Poradnik nt. legalizacji związków jedнопłciowych za granicą

Grupa Prawna KPH opracowała poradnik na temat praktycznych aspektów instytucjonalizowania związków jedнопłciowych przez Polki i Polaków za granicą. Poradnik zawiera informacje m.in. na temat prawa obowiązującego w Holandii, Belgii, Niemczech, Czechach, Szwecji i Hiszpanii. Podczas opracowywania publikacji skorzystano z ekspertyzy prawnej przygotowanej dla KPH przez prawników międzynarodowej firmy prawniczej Orrick, Herrington & Sutcliffe LLP z siedzibą w Nowym Jorku, z którą nawiązano kontakt poprzez udział KPH w Forum Pro Bono koordynowanym przez Public Interest Law Institute z siedzibą w Budapeszcie. Poradnik dostępny będzie bezpłatnie na stronie internetowej KPH oraz w formie publikacji drukowanej. ■

Czy wiesz, że sprawcami jednej trzeciej wszystkich przypadków molestowania seksualnego dzieci są homoseksualiści? Dowiedz się więcej. — hasło na plakacie zachęcającym do udziału w wykładzie amerykańskiego psychologa Paula Camerona na UKSW. 6 maja, „Gazeta Wyborcza”.

Nie przypominam sobie przypadku przemocy wobec osoby homoseksualnej przez kilkanaście ostatnich lat. — Bogdan Dziobkowski, filozof i publicysta, w kontekście spotkania brytyjskiego ambasadora Rica Todda z polskimi homoseksualistami i wsparcia udzielonego im przez dyplomatę. 10 czerwca, „Rzeczpospolita”.

Jeśli prokreacja, wychowanie i wierność nie mają znaczenia w stosunkach dwóch partnerów, a celem jest tylko ich zadowolenie, to nie ma powodów, by czynić różnicę między relacją homoseksualną a zoofilią. — Tomasz Terlikowski, w artykule nawiązującym do opublikowanego w gazecie rysunku mężczyzny z kozą autorstwa Andrzeja Krauzego. 25 czerwca, „Rzeczpospolita”.

Cytaty z monitoringu prasy od maja do sierpnia 2009

Pikieta pod Sejmem

Blisko 200 osób demonstrowało 14 lipca br. przed Sejmem w sprawie legalizacji związków partnerskich osób tej samej płci.

– *Mamy problem. My, osoby homoseksualne, oraz my, Polacy.(...) Nasi najbliżsi umierają bez nas. Nie możemy decydować o dalszym ich leczeniu. Płacimy państwu podwójnie, bo rozliczamy się osobno jak obce osoby* – wyliczał Robert Konieczny z KPH. – *Chcemy stabilności. Chcemy wziąć odpowiedzialność za nasze relacje. Czy to doprowadzi do rozpadu instytucji małżeństwa?*

W tłumie krążyła petycja do marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego w sprawie ustawy, którą w elektronicznej wersji podpisało przez miesiąc prawie 5 tys. osób. (Zobacz: <http://www.petycje.pl/petycjePodglad.php?petycjeid=4117>). Powstała również grupa robocza ds. przygotowania i wdrożenia ustawy o związkach partnerskich osób tej samej płci. ■

Ja jako rodzic byłbym nieszczęśliwy, gdyby moje dziecko było uczone przez homoseksualistę. Na pewno wysłałbym do wychowawcy czy dyrektora pismo, że nie wyrażam na to zgody, albo posłał dziecko do innej klasy lub szkoły. — Ryszard Fałek, zastępca prezidenta Radomia, odpowiadając na pytanie, czy według niego nauczyciel może być gejem. 26 czerwca, „Gazeta Wyborcza”.

Homoseksualizm to uszkodzenie mózgu. Można się z tej choroby wyleczyć — Marek Jurek, prezes partii Prawica Rzeczypospolitej. 1 czerwca, „Dziennik”.

Cytaty z monitoringu prasy od maja do sierpnia 2009

Pilotażowe szkolenie policji w Gdańsku

Jednym z priorytetów KPH jest edukacja i szkolenie poszczególnych części społeczeństwa, takich jak policja, mające na celu zwiększenie jej świadomości w zakresie antydyskryminacji i odpowiedniego podejścia do mniejszości seksualnych.

Przeszkolono 40 policjantów

Pierwszy program pilotażowy odbył się pod koniec lipca w Centrum Szkoleniowym Policji w Gdańsku. Ponad 40 studentów szkoły policyjnej zostało przeszkolonych przez profesjonalnego szkoleniowca z Uniwersytetu Gdańskiego oraz przedstawiciela KPH. Zostali oni przeszkoleni w zakresie: używania profesjonalnego, antydyskryminacyjnego języka; radzenia sobie w różnych sytuacjach np. rozmowa z osobą transeksualną w trakcie zmiany dokumentu tożsamości; oraz jakie podejście obrać wobec napastowanych ofiar. Zostały im także wręczone kopie publikacji KPH: „Raport o homofobicznej mowie nienawiści w Polsce”, „Tęczowy Elementarz” oraz „Sytuacja społeczna osób biseksualnych i homoseksualnych. Raport za lata 2005 i 2006”.

Niemile incydenty z udziałem policji

Oddział KPH w Trójmieście już wcześniej blisko współpracował z Policyjnym Pełnomocnikiem ds. Praw Człowieka, jako że zostało wniesionych parę skarg na zachowanie policji. Przykładowo, jedna z ofiar, osoba transpłciowa, była uczestnikiem niemiłego zajęcia z udziałem oficerów policji na komendzie. Dodatkowo uczestnicy marszu feministek w Gdańsku na początku tego roku, mogli usłyszeć niewybredne komentarze z ust oficerów policji, którzy mieli za zadanie ich ochraniać. Dlatego też Policyjny Pełnomocnik ds. Praw Człowieka jest gotowy do inicjacji szkoleń, które zwalczyłyby ten problem.

Potrzeba kontynuacji

Oceny pilotażowego szkolenia były bardzo pozytywne, a jego uczestnicy

wyrazili dużą potrzebę szerszej zakrojonych szkoleń. Nieestety pojawiły się również negatywne opinie na łamach prasy prawicowej, oskarżające szkoleniowców o „promowanie homoseksualizmu”, wbrew woli Policji. KPH opracowała długoterminowy projekt - „Out and Safe”, który swoim zasięgiem objąłby cały kraj. Jednakże środki finansowe na ten projekt nie zostały użyte. Policja oświadczyła jasno, iż bez środków finansowych, nie jest w stanie zapewnić owych szkoleń. ■

Nie ma ani zgody społecznej, ani politycznej na tworzenie takiej ustawy, która musiałaby dotyczyć związków hetero- i homoseksualnych. Nie ma również możliwości finansowych. — Elżbieta Radziszewska, Pełnomocniczka Rządu ds. Równego Statusu, wypowiedź w sprawie propozycji legalizacji związków partnerskich. Pani Pełnomocnik nie uznaje braku ustawy o związkach partnerskich za przejaw dyskryminacji. 16 lipca, „Gazeta Wyborcza”.

Jestem za zakazem wszelkiej reklamy i promocji stosunków homoseksualnych, biseksualnych i poligamicznych [...] — Janina Okrągły (PO) w odpowiedzi na pytanie podającego się za studenta dziennikarza o to, czy poparłaby ustawę podobną do nowo uchwalonej litewskiej ustawy „o ochronie małoletnich przed szkodliwym wpływem informacji publicznej”. Liczni posłowie PO i PSL udzielili podobnych odpowiedzi. 23 lipca, „NIE”.

Nie wiem. Moje dzieci same sobie wybierają książki. Preferują klasyczne bajki: Kopciuszka i Królową Śnieżkę. — Grzegorz Napieralski, przewodniczący SLD party, w odpowiedzi na pytanie o to, czy kupiłby swoim dzieciom pierwsze wydane w Polsce opowiadanie dla dzieci o homoseksualności. 28 lipca, „Dziennik”.

Nie ma obowiązku być homofilem. Jeśli nakazujemy, za pośrednictwem sądu, nawet nie wprost, bycie homofilem, to przekreślamy znaczenie słowa tolerancja. — Janusz Kochanowski, Rzecznik Praw Obywatelskich, na temat orzeczenia, w którym sąd zasądził od pozwanej zadośćuczynienie za uporczywe posługiwanie się homofobiczną mową nienawiści. 7 sierpnia, „Gazeta Wyborcza”.

Cytaty z monitoringu prasy od maja do sierpnia 2009

KPH składa zawiadomienie do prokuratury

Reakcja KPH na wypowiedź Wojciecha Cejrowskiego

KPH złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez znanego podróżnika i dziennikarza Wojciecha Cejrowskiego, który 24 marca br. wygłosił wykład w auli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, w którym to – wg doniesień mediów – stwierdził, iż *gejów należy wytykać palcami, bo budzą obrzydzenie. (...) Chodzi o stałe i uporczywe potępienie grzechu sodomskiego, którego oni się dopuszczają. (...) U zdrowego mężczyzny pederasta wzbudza obrzydzenie. Ale także obrzydzenie w oczach Boga. A my mamy obowiązek wytykać ich palcami, jeżeli to im uratuje duszę wieczną przed potępieniem.* Obok wielokrotnego obrażania osób homoseksualnych, jak donosiły lokalne media, został również użyty przez Wojciecha Cejrowskiego zwrot *gejów trzeba tępić*.

Złamanie prawa?

KPH uznała w złożonym przez siebie zawiadomieniu, iż zwrot ten można potraktować jako wypełnienie normy przewidzianej w art. 255 § 2 kk, czyli publicznego wzywania do łamania prawa, w tym konkretnym przypadku do publicznego nawoływania do popełnienia zbrodni. Prokuratura Rejonowa w Lublinie nie dopatrzyła się złamania prawa w wypowiedzi Cejrowskiego i odmówiła wszczęcia dochodzenia. KPH złożyło zażalenie

na postanowienie prokuratury, jednakże Sąd Rejonowy w Lublinie w dn. 11 sierpnia br. także uznał, iż wypowiedź ta nie spełnia znamion przestępstwa określonego w art. 255 § 2 kk i podtrzymał stanowisko prokuratury. Sąd zasugerował, że w tym przypadku mogłoby być możliwe wnioskowanie o zbadanie ewentualnego naruszenia art. 216 kk tj. możliwość dopuszczenia się przestępstwa znieważenia.

Cejrowski dalej obraża

W międzyczasie Cejrowski kilkakrotnie wystąpił w innych miastach, gdzie przywitały go protesty społeczności LGBT. W Gdańsku na plakaty informujące o jego planowanym występie naklejono ogłoszenie o treści: „Odwołane. Pozdrowienia od gejów i lesbijek z Trójmiasta”. W Poznaniu członkowie powstającego w tym mieście oddziału KPH, podczas spotkania autora z czytelnikami, podjęli próbę wręczenia mu prezentu. Kiedy Cejrowski usłyszał, z kim ma do czynienia, z jego ust padły słowa: „Od pedziów nie biorę. To może być zahivione”. Poznański oddział KPH opublikował list otwarty do Cejrowskiego z żądaniem publicznego sprostowania informacji, jakoby wirus HIV miał się rozprzestrzeniać przez dotyk. W Olsztynie członkowie KPH wręczyli mu skierowanie na terapię po rozpoznanej u niego homofobii. ■

Biuletyn
Monitoringu Dyskryminacji Osób LGBT w Polsce

Wydawca:
Stowarzyszenie
Kampania Przeciw Homofobii,
ul. Żelazna 68, Warszawa
tel.: +48 22 423 64 38
www.kph.org.pl

Skład i łamanie:
Bartek Matusiak, www.stronnictwo.com

Zapraszamy na naszą stronę WWW:
www.monitoring.kph.org.pl

Więcej informacji
udzieli
koordynator projektu:
Greg Czarnecki
tel.: +48 22 435 25 80
e-mail: gczarnecki@kph.org.pl